

2223/17/1

1982

NAPKELET

SZERKESZTI TORMAY CECILE

XVII. KÖTET

1931 JANUÁR—DECEMBER

1—12. SZÁM

A MAGYAR IRODALMI TÁRSASÁG KIADÁSA
BUDAPEST

TARTALOM.

ELBESZÉLÉSEK

	Oldal
<i>Bereznay Pál</i> : Egy porlepte arckép	882
<i>Bisztray Gyula</i> : Meduza arca	617
— — Majális	806
<i>b. f.</i> : Szent Erzsébet	917
<i>Csanádi Balogh István</i> : A nagy úr	134
<i>Dallos Sándor</i> : A lámpagyújtogató	111
— — Hullnak a csillagok	1025
<i>Fábián István</i> : A világnézet változásai	937
<i>Gróf István</i> : Fejős János megállapodik	782
<i>Gyallay Domokos</i> : Egyszer voltunk fényképészek	22
— — Gergő három győzelme	294
— — A tábornok paplana	578
<i>Gyomai György</i> : Lányozás	684
— — Vasárnap délután	813
<i>Hajdu Lajos</i> : A mackó	962
<i>Ijjas Antal</i> : A föld	952
<i>Kilián Zoltán</i> : A Guhle	674
— — A három amatőr	930
<i>Komáromi János</i> : Éjfél a kollégiumban	1002
<i>Lemaitre-Kertész</i> : A titkos jelvények	1020
<i>Lovass Gábor</i> : Csodálatos kalács	802
<i>Majthényi György</i> : Supi	877
<i>Massimo Bontempelli</i> : A varázsló	487
<i>Nagy Berta</i> : Készülődők	39
— — Bátorka	225
— — Testvérek	598
— — Öszinte história	705
— — Szép az élet	872
— — A toll	1009
<i>Nagy Dániel</i> : Drótostót	503
<i>Ottlik Géza</i> : Egyedül	710
— — Apró irasok	415
<i>Rédey Tivadar</i> : Teleki kegyence a színpadon	950
<i>Szakáts László</i> : Dúvad	319
— — Szeptember	769
<i>Szánthó Dénes</i> : <u>Valeria</u>	587
— — Tárlat	864
<i>Szentmihályiné Szabó Mária</i> : Május királynője	393
<i>Szőke Sándor</i> : Levél	511
<i>Tamási Áron</i> : Danika	52
— — Erdélyi tánc	857
<i>Tarczay Erzsébet</i> : A bús királyné álma	941
<i>Tormay Cecile</i> : Ludovica	308

	Oldal
<i>Török Sándor</i> : A mester özvegyének naplója	609
— — Csend a havason	920
<i>Zitás Bertalan</i> : Infanteriszt Busa János	890

VERSEK

<i>Áprily Lajos</i> : Mátrabükki ski-nyomok	577
— — November 1.	1008
<i>Anbanel-Gyulai</i> : Egy olajfához	235
<i>Ásguthy Erzsébet</i> : A lépcső	781
<i>Bodás János</i> : Elakadt a vonat	597
— — Vidám paraszt	876
<i>Csanádi Balogh István</i> : Ahol a pipacs nyit	622
<i>Dömötör Ilona</i> : Életrajz	486
<i>Erdélyi József</i> : Osz a kertben	21
— — Az erdő szélén	38
— — Folyondár	51
<i>Falu Tamás</i> : Hálaadás	299
— — Kis állomás	306
— — Mulandóság	306
— — Arnyak	306
— — Kocsi	306
— — A naptáramban	307
— — Szív	307
— — Mentőkocsi a körúton	307
— — Egyedül	678
— — Keserűség	692
— — Oly szép	713
— — Hős	800
— — Élőkert	1031
— — Szobor	1031
<i>Gulács Pál</i> : Gyermek a porban	62
— — A csillagok alatt	315
— — A lélek súlya	315
— — Holdragyogás	315
— — Aludjál! Almodj!	316
— — A holdról	316
— — Mennyi föld	616
— — A fa	780
— — A macska bámul	812
— — Magas növény	961
<i>Hadik Etelka</i> : Könyörgés	138
<i>Hevesi M. Angelika</i> : Könyörgés szent Erzsébethez	673
<i>Juhász Margit</i> : Április	293
— — Öcsém	484
— — Májusi szimfónia	485
— — Eltévedt leány	621
— — Téli elégia	900
<i>Majthényi György</i> : Ki sir?	514
<i>Mécs László</i> : Számadás	1
— — Tilinkó	29
— — A lélek lassan emlékmúzeum lesz	30
— — A toronyóra hazudik	31
— — Hajszálfinom vonalak	205
— — Az ablak előtt csodaláng ellobog	709
— — Egy májusi éjszaka balladája	824
— — Bolond Istók bábszínháza	1017
<i>Mészáros János</i> : Különös sirató	608
<i>Mészáros Sándor</i> : Meander	424

Mészáros Sándor: Levél Ravennából	863
Nagy Emma: Forradalmak	219
— Kép	242
Pálffy Isván: Búzamezők dermesztő nyugalma	45
— Erik a föld	586
Reményik Sándor: Örök Tihany	145
— Egy eltűnt anyjának	292
— Türelem	293
— Tükörterem	801
— Hallgat	1001
— Hegedű sir	1024
Réz Gyula: Háromszögsors	445
— A szívemet kidaloltam	805
Sajó Sándor: Beethoven lelkét ringatom e dalban	226
— Mondd, meddig él egy kicsi lábnym?	226
— Szerelem, gyűlölet	881
Sántha György: Gross Glockner	492
Sik Sándor: Felelősség	419
Szefeddin Sefket bej: Márványsors	936
Schmak-Horváth: Kinaiak	794
Varga Lajos: Falióra	871
Váthy Elek: A festmény	929
— Ó, milyen jó is volna	949

TANULMÁNYOK ÉS ADALÉKOK

Bártfai Szabó László: Gróf Széchenyi István temetése	125
Brisits Frigyes: A magyar irodalmi műveltség kezdetei	481
Halász Gábor: Kazinczy emlékezete	693, 795
Hekler Antal: Rubens és Rembrandt	410
Horváth Henrik: Szellem és fasizmus	317
Jóó Tibor: Történelmi optimizmus és pesszimizmus	323
Just Béla: Mécs László	33
Kállay Miklós: Két centenárium	146
Kardeván Károly: Madách-revizio	493
Kiltán Zoltán: Rádió és irodalom	300
Leffler Béla: Fredrik Böök, a svéd «Halhatatlan» s Magyar országról szóló könyve	989
Gróf Klebelsberg Kunó: Világválságban	193
— Magyar világnézet	235 385
Mályusz Elemér: Vörös emigráció 2, 97, 243, 329, 425, 515, 623, 714, 825, 901, 965	1032
Mészöly Gedeon: Az ó-magyar Mária-siralom	326
Munkácsi Mihály: A mai orosz irodalom orosz megvilágításban	505
Prahács Margit: A kor szelleme és zenei pályázatok	46
Rapaics Rajmond: Virágok virága	677
Ravasz László: Bethlen István	288
Rédey Tivadar: Péterffy Jenő mint dramaturg	420
Solymossy Sándor: A 80-as évek egyetemi élete Pesten	236
Zaka Sándor: Dosztojevski kiadatlan levelei	220

ELVEK ÉS MŰVEK

Bognár Cecil: Gulácsy Irén: Pax vobis	155
Brisits Frigyes: Pintér Jenő: Magyar irodalomtörténet	651
Csanádi Balogh István: Osváth Tibor: Tizen nyugat felé	455
d. s.: Ravasz László: A lélek embere: Emlékezés Prohászka Ottokárról	542

	Oldal
<i>d. s.</i> : Jubileumi emlékkönyv 1831—1931.	975 +
<i>Emődý László</i> : Mauks Ernő: Sas és pillangó ...	456
<i>Fábián István</i> : Etelka Hory: L'ultima zarina ...	342
— — <i>Dr. Pitroff Pál</i> : Bevezetés az esztétikába ...	364 +
— — <i>Balla Borisz</i> : Nicky növendék ...	544
— — <i>Zilahy Lajos</i> : A szökevény ...	657
— — <i>Magyar irodalmi ritkaságok</i> ...	757
— — <i>Új regényírók</i> ...	761 +
— — <i>Könyvek Szent Agostonról</i> ...	847
— — <i>Szent Isván Könyvek</i> ...	908
— — <i>Paul Bourget</i> : A lelkiismeret ...	910
— — <i>Új novellás könyvek</i> ...	1043 +
<i>Felhívás</i> ...	979
<i>G. Lyka Károly</i> : A művészetek története ...	254
<i>Gaál István</i> : Kittenberger Kálmán: A megváltozott Afrika ...	70
<i>Gaál I. Gutenberg Nagy Lexikon</i> ...	849
<i>Gabányi János</i> : Doberdói Breit József: A magyar nemzet had-történelme ...	359
— — <i>József kir. herceg</i> : A világháború, amilyenek én láttam ...	540
<i>Galamb Sándor</i> : Lehel István: Jászai Mari utolsó szerepe ...	55
<i>Genthon István</i> : Péter András: A magyar művészet története ...	160
<i>Gulyás Pál</i> : Kacsó Sándor: Vak vágányon ...	351
<i>G. M.</i> : <i>Dr. Varga Zoltán</i> : <i>Gr. Vigyázó Sándorné, br. Podmaniczky Zs.</i> életrajza ...	548
<i>G. N.</i> : <i>Hekler Antal</i> : Antik művészet ...	543
<i>(Gy.)</i> : <i>Fent István</i> : A magyar selyemtenyésztés 250 éves multjából ...	169
<i>Halász Gábor</i> : <i>Kazinczy Világa</i> ...	1038
<i>Hajnal István</i> : <i>Dr. Klebelsberg Kunó gr.</i> : Világválságban ...	340
— — <i>A magyar történet útja</i> ...	545
<i>h. j.</i> : <i>Dr. József Ferenc kir. herceg</i> : Magyar föld dalai ...	255
<i>Horváth Károly</i> : <i>Dr. Cholnoky Jenő</i> : Az ember drámája ...	354
— — <i>Dr. Cserghő Károly</i> : Az Alföld problémái ...	776
<i>Dr. Häckel Ernő</i> : Új német regények ...	362
<i>(i. gy.)</i> : <i>Fritz Ohle</i> : Az ismeretlen Saharában ...	760
— — <i>Agyagfalvi Hegyi István</i> : Isten csákánva alatt ...	908
<i>Jég</i> : <i>Ráth Vég</i> tsván: Az ércmadár ...	451
<i>Joó Tibor</i> : <i>Bartók György</i> : Kant etikája és a német idealizmus erkölcsbölcsélete ...	453
— — <i>Tehetségproblémák</i> ...	350
— — <i>Spengler Oswald</i> : <i>Der Mensch und die Technik</i> ...	1042
<i>Juhász Géza</i> : <i>Heltay Jenő</i> : Életke ...	165
— — <i>Tabéry Géza</i> : <i>Vértorony</i> ...	843
<i>J. M.</i> : <i>Pálma László</i> : A fényök gyantája kicsurran ...	974
— — <i>Fényes Jenő</i> : <i>Akvarell</i> , ...	974
<i>Kelényi B. Ottó</i> : A gyermekszertetet iskolája ...	168
<i>Kerecsényi Dezső</i> : <i>Székely Mózes</i> : Zátony ...	63
— — <i>Az új magyar generáció problémái</i> ...	153 +
— — <i>Farkas Gyula</i> : A magyar romantika ...	348
— — <i>Emlékkönyv Négyessy László 70 éves születésnapja alkal-mából</i> ...	45 +
— — <i>Lengyel Menyhért</i> : A boldog város ...	547
— — <i>Nyíri Imre</i> : Megesfúlt apostolok ...	972 +
<i>Kilián Zoltán</i> : <i>Halmi Bódog</i> : <i>Móricz Zsigmond</i> : Az író és az ember ...	67
<i>László István</i> : <i>Szabó Pál</i> : Emberek ...	553
— — <i>Nyári Andor</i> : Az én embereim ...	910
<i>m.</i> : <i>Sajó Sándor</i> : Gyertyaláng ...	159
<i>M.</i> : <i>Sántha György</i> : <i>Toronyőr</i> ...	361
— — <i>Stoddard Lothrop</i> : Lázadás a civilizáció ellen ...	845
<i>M.</i> : <i>G. Stratil-Sauer</i> : Az afgánok fogságában ...	975

	Oldal
<i>M.</i> : H. Böszörményi Margit: Pihenni megyek Szovátára	847
<i>Majthényi György</i> : Dénes Gizella: Fehér torony	266
— — Szitnyai Zoltán: Lángoló hegyek	355
— — Dénes Gizella: Fekete emberek	357
— — Szent Imre-album	451
— — Friss Endre: Fogadatok be	451
— — Földi Mihály: Kádár Anna lelke	457
— — Szitnyai Zoltán: Aranykarika	550
— — 1930. évi Katona emléklap	655
— — Berkes Imre: Sárfezők	655
— — Dénes Gizella: Aranyliliom	659
— — Julien Green: Adrienne	755
— — Karl Angebauer: 15 év Délnyugatafrikában	976
<i>m-gy.</i> : Kertész József: Dalol a tenger és én hallgatom	261
<i>m-gy.</i> : Kupcsay Felicián: Gyilkosság a magány-utcában és egyéb gyilkosságok	361
<i>m-gy.</i> : Jankovich Marcell dr: Észak szigetei	758
<i>M. gy.</i> : Szudy Elemér: Fekete nappalok, fehér éjszakák	971
<i>M. i.</i> : Dömötör Ilona: Lélek szerint	261
— — Orczy Emma: Sir Percy visszaüt	360
— — György Oszkár: Végtelen faszor	361
— — Thury Zsuzsa: A Szentpétery-gyerekek	761
— — Márai Sándor: Músonon kívül	849
<i>m-i.</i> : Richard Halliburton: Üres zsebbel a világ körül	759
<i>m. i.</i> : Martin Johnson: A kanibálok szigetén	977
— — Berda József: Irgalmas szegénység	909
<i>m. i.</i> : Szenteleky Kornél: Isola Bella	1041
<i>m-i-gy.</i> : Huber Győző: Rajvonal	978
<i>Mői</i> : Kölcsey-évkönyv, 1931	849
<i>Markó Árpád</i> : Julier Ferenc: Magyar hadvezérek	343
<i>Mérey Ferenc</i> : Jakabffy Elemér dr: Adatok a románság történeté- hez a magyar uralom alatt	970
— — Kovásznay Erzsé: Asszony és feleség	977
— — Cselőtei Lajos: Kantalupa	979
<i>n.</i> : Dézsi Lajos: Világirodalmi lexikon	347
<i>Németh László</i> : Johan Boyer: A nagy éhség	65
— — Mörnicz Zsigmond: Esőleső társaság	150
— — Illyés Gyula: Sarjúrendek	161
— — Romain Rolland: Goethe és Beethoven	251
— — Kritikai dolgozatok és vázlatok	256
— — Bochniczky Szeffi novellái	344
<i>P. S.</i> : A Pannónia könyvtár	363
<i>Reményik Sándor</i> : Földindulás után, magunk revíziója	446
— — Fekete kolostor	838
<i>Rédey Tivadar</i> : Thury Lajos: Veszedelmes szerelem	906
<i>r. e.</i> : Bibó Lajos: Meg kell a szívnek hasadni	285
<i>R. Gy.</i> : Gulyás Pál: A könyvnyomtatás Magyarországon a XV. és a XVI. században	658
— —s: Komáromi János: Ordások	1037
<i>Sz. Gy.</i> : Jancsó Benedek-emlékkönyv	908
— — Vergilius Aeneise, magyarul tolmácsolta Csengery János	909
<i>Szinnyey Ferenc</i> : Vass Erzsébet írásai	542
— — Gesztesy Balogh Gábor: Kataklizma	71
— — Gyalay Domokos: Hadrakelt emberek	906
<i>Szombafalvy György</i> : Tamási Áron: Címeresek	653
<i>Th.</i> : Tóth László: A különös kérő	158
— — Marion Crawford: Don Orsino	159
— — H. Rider Haggard: A két D'Arcy	159
— — Gróf Bethlen Margit: Impressziók	252

<i>Török Pál</i> : Hóman Bálint és Szekfű Gyula: Magyar történet ...	66
— — Dr. Holub József: Zalamegye története a középkorban ...	356
— — Takáts Andor: Hangok a multból ...	754
<i>Török Sándor</i> : Az idegen város ...	910
<i>t. s.</i> : R. Hichens: Allah kertje ...	167
<i>Vajthó László</i> : Pintér Jenő Magyar irodalom története ...	148
— — Komáromi János munkái ...	156
<i>V. M.</i> : Széchenyi és Kossuth vitája ...	841
(—) Kigyuló csillagok ...	842
<i>Zaka Sándor</i> : B. Hajós Terézia: Hívek muzsikája ...	169
<i>Závodszy Levente</i> : Tali és Széchi-szigeti dr. Thaly Kálmán életrajza ...	549

KRITIKAI NAPLÓ

<i>Németh László</i> : ...	73, 171, 262, 366
----------------------------	-------------------

SZEMLE

<i>a</i> : Jakab Ödön ...	370
<i>Eckhardt Sándor</i> : Tudományos élet ... 80, 178, 271, 370, 373, 466,	554
<i>Fábián István</i> : Magyar irodalom olaszul ...	559
<i>Fekete Sándor</i> : Emlékezés Heim Pálra ...	1047
<i>G</i> : Magyar történeti emlékek a párizsi lengyel kiállításon ...	285
<i>Galamb Sándor</i> : Színházi levél ...	380
<i>Gál János</i> : Galamb Sándor: A játék élete ...	378
— — Dr. József Ferenc kir. herceg: Kolombus ...	665
<i>Genthon István</i> : Képzőművészeti szemle 87, 185, 283, 460, 476, 568, 667, 915,	985
<i>Hajnóczy Iván</i> : Bank bán a kolozsvári pályázaton ...	854
<i>Hankiss János</i> : Az első irodalomtörténet kongresszus ...	765
<i>Hoffmann Edit</i> : Új szerzemények kiállítása a Szépművészeti Múzeumban ...	571
<i>Horváth Károly</i> : Torday Emil ...	554
<i>Kállay Miklós</i> : Arnold Bennet ...	462
— — Sinclair Lewis a homo americanus a Nobel-renddel ...	267
<i>K. B. O. Magyar folyóiratszemle</i> : ...	92
<i>Kelényi B. Ottó</i> : Kandó Kálmán ...	177
<i>Majthényi György</i> : Defre ...	461
<i>Prahács Margit</i> : Zenei szemle 89, 188, 285, 381, 477, 574, 669, 767, 987,	1056
<i>Rédey Tivadar</i> : Színházi szemle 82, 181, 276, 373, 471, 562, 661, 909, 980,	1049
<i>Reményik Sándor</i> : Kuncz Aladár ...	764
<i>Timon Béla</i> : Gróf Leiningen-Westerburg Károly búcsúlevele ...	465
A szökevények útja ...	853
A vörös emigráció Angliában ...	1045